

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Klaipėda University
Lithuanian Olympic Academy
Gdansk University of Physical Education and Sport
German Sport University Cologne
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ: НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали
Міжнародна онлайн-конференція студентів, аспірантів і молодих
вчених

м. Миколайв
28-29 жовтня 2022 року

Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, 28 жовтня 2022 року. Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2022. 238 с.

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції: олімпійський рух: спадщина, інновації та перспективи; олімпійський і професійний спорт: актуальні проблеми, перспективи розвитку та взаємодії; фізична активність та фізичне виховання населення різних вікових груп; організаційно-правові, соціально-економічні та культурологічні аспекти розвитку сучасного спорту.

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент, завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.

7. Міністерство молоді та спорту України. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю з тенісу настільного [Інтернет]. Доступно: <https://dniprorada.gov.ua>.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

Єрофєєнко А. Д., Фаріонов В. М.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна

Вступ. Професійний спорт – це заняття спортом, який спортсмени обирають як основну свою діяльність і який спрямований насамперед на досягнення високих спортивних результатів та перемог на найбільших спортивних змаганнях. Будь-який спортсмен хоче показати свої можливості, силу, прагне до більш серйозних результатів, щоб досягти успіху на світовому олімпі. Для багатьох уболівальників це стає прикладом для наслідування не лише в спорті, але й у житті.

Мета. Розкрити соціальну значимість професійного спорту для сучасного суспільства, його проблеми в суспільстві й перспективу розвитку.

Методи. Аналіз літературних джерел та засобів Інтернету, спостереження за діяльністю професійних спортсменів.

Результат. Спорт – ефективний засіб для вдосконалення людини, перетворення його духовної й фізичної природи відповідно до запитів суспільства, є дієвим чинником виховання та самовиховання. Соціальна цінність спорту полягає і в тому, що він є засобом етичного, естетичного, морального виховання особи. Підвищений рівень функціональних можливостей організму й створюваний одночасно фонд корисних умінь і навиків, які досягаються в процесі занять спортом, можуть значною мірою зумовити прискорене засвоєння спортсменом професійно-трудової, військової й іншої соціально потрібної діяльності.

Професійний спорт є частиною системи, спортивного руху. Крім того, професійний спорт має визначні функції, які йдуть урозріз із цінностями сучасного суспільства. Так, наприклад, під час виконання різних завдань і функцій комерційна спрямованість стоїть понад усе останнє, уключаючи навіть спортивну сторону.

Отже, сучасний професійний спорт утворює почуття подвоєності. З одного боку, це сильна індустрія шоу-бізнесу, яка привертає до себе увагу численних глядачів і забезпечує фактичні заробітки багатьом професійним спортсменам, а з іншого – це сфера, яка обмежує вільний час особи, права людини, котра добровільно на це йде, а також розуміння того, що ці заробітки, навіть в умовах бізнесу, спеціально завищені й не відповідають результатам праці спортсменів і їх власників. Окрім того, спалахи та прояви насилля й грубощів, застосування

допінгів і наркотиків перебувають у великому контрасті з тим, що ми звикли очікувати від спорту [3].

Змінами в спорті повинні бути зміни в самому суспільстві (так вважають соціологи). Саме тоді соціальний інститут спорту може радикально змінити свою структуру й функції, оскільки професійний спорт не тільки відображає ціннісну систему суспільства, але й за своїм характером і структурою складових компонентів своєї діяльності він визначається цими цінностями [3; 5].

Поширена думка, що спорт формує характер і дає вихід агресивній енергії; спортивна команда служить основою єдності й солідарності в колективі; спорт сприяє встановленню дружніх відносин між окремими спортсменами, організаціями, расовими групами, націями. Автори численних досліджень доводять, що спорт виховує повагу до влади, законслухняність, консерватизм поглядів, сприяє подоланню наявних у суспільстві соціальних бар'єрів, навіює ідею рівних можливостей [1; 2; 4; 5].

Спорт як соціальний інститут виконує три основні завдання: 1) служить «клапаном безпеки» для глядачів й учасників змагань, через який виходить негативна енергія та напруженість і ворожість, що накопичується в повсякденному житті, у суспільно прийнятній формі; 2) спортсмени служать моделлю, зразком для виховання молоді; 3) спорт – це духовний, майже релігійний інститут, який використовує ритуали й церемонії для підтримування цінностей суспільної поведінки [4; 5].

Такі якості, як конкуренція, заповзятливість, агресивність і прагнення якомога більше й швидше заробити, виходять на передній план. Бюджетні асигнування різко знизилися, а надії на допомогу з фондів професійного спорту не виправдалися. У цьому – негативна сторона професійного спорту.

Однією з найпоширеніших проблем у професійному спорті є застосування допінгу. Це негативно позначається на здоров'ї спортсменів, позбавляє їх завойованих нагород, чемпіонських титулів, але може призвести й до смерті. Тому боротьба із застосуванням допінгу ведеться в усіх країнах світу.

Важливою проблемою сучасного професійного спорту є участь великих політиків і бізнесменів у керівництві професійним спортом, які використовують професійний спорт і відомих спортсменів до політичних компаній. Дуже часто це призводить до криміналізації у сфері професійного спорту.

Великі заробітки професійних спортсменів «сприяють» переходу висококваліфікованих спортсменів-аматорів у професіонали. Як наслідок, велика кількість професійних тренерів та спортсменів шукає кращої долі в професійних клубах, що значно послаблює олімпійський спорт.

Ще одна з негативних рис – підвищення комерційного інтересу з боку телебачення та засобів масової інформації, які суттєво впливають на професійний спорт, платять великі кошти за право показу й трансляції змагань, вимагають від

їхніх організаторів поступок на свою користь, диктуючи термін і час проведення, а також зміни правил їх проведення.

У світовій практиці сформувалося два основні підходи до розвитку професійного спорту – комерційно-константний і комерційно-ротаційний. Перший полягає в прагненні до максимальних прибутків, при цьому спортивна діяльність і її результати розглядаються як засіб досягнення прибутку. Особливість європейського спорту – економічна допомога муніципальних рад і спонсорів та широке використання акціонерної форми володіння професійними клубами.

Висновки. Значення спорту в сучасному суспільстві безперервно зростає. Перетворюючись із заняття для частини населення в масовий вид діяльності, він неминуче стає об'єктом розгляду не лише спортивних, але й соціальних наук. Розкриття культурних підстав, механізмів його побутування в сучасному суспільстві дає змогу розкрити багатолікий і багатоскладний світ професійного спорту, який розглядається не лише в значенні індивідуального фізичного вдосконалення – моделювання тілесної організації індивіда, – але й динамічне явище, яке набуває нові функції, активно трансформує вже наявні види (магістральні) та здатне до виникнення нових форм спортивної практики (альтернативні моделі). Сьогодні насамперед потрібно дослідити системне представлення професійного спорту в різних країнах, тенденції його розвитку, теоретичне обґрунтування необхідності розробки правових основ та узагальнену характеристику моделі професійного спорту.

Джерела та література

1. Гасюк І. Л. Державне управління фізичною культурою та спортом: стан та перспективи розвитку: монографія. Харків, 2011.
2. Гуськов С. І. Професійний спорт / С. І. Гуськов, В. Н. Платонов. Київ: Олімп. літ., 2000. 391 с.
3. Пономарьов Н. І. Професійний спорт як субкультура / Н. І. Пономарьов // Теорія та практика фізичної культури. 1995. No 8. С. 56–58.
4. Edwards H. Sociology of sport / H. Edwards. – Illinois : Homewood, 1973.
5. Eitzen, D., & Sage, H. (1997). Sociology of North American sport. Medison, WI: Brown & Benchmark.

НАВЧАННЯ ТЕХНІКИ J-ГРЕБКА В ГРЕБЛІ НА КАНОЕ

Заборей Ігор, Сокол О. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна

Вступ. Як вид спорту веслування зародилось в кінці 18 сторіччя. В цей час з'явилися клуби заміського відпочинку на воді, котрі організовували туристичні подорожі на човнах, а пізніше і змагання на швидкість. Вже у 1920-ті роки почали активно проводитись неофіційні змагання на байдарках і каное.